

Input från Gröna Bilisters deltagande i möte med Per Bolund 21 september 2020

Gröna Bilister vill tacka för möjligheten att delta i genomgången av budgetpropositionen. Det är mycket värdefullt att dessa samtal erbjuds.

Gröna Bilister vill börja med att lyfta att vi ser mycket positivt på den fortsatta handlingskraften från regeringen och samarbetspartierna när det gäller miljö- och klimatfrågorna. Coronakrisen hade kunnat användas som en ursäkt för att prioritera ner dessa frågor och dra i handbromsen. Istället används pandemin på ett mycket framsynt sätt som en möjlighet till en grön omstart för ett mer hållbart och robust samhälle.

Sammanfattningsvis ser Gröna Bilister därmed mycket positivt på de många insatser som gjorts för en mer hållbar transportsektor, såväl i budgetpropositionen som i tidigare insatser.

Följande skulle vi dock önska att se framöver:

- Ansökan om en ettårig förlängning av nuvarande skattebefrielse för flytande biodrivmedel samt förlängningen av nuvarande stöd för biogasproduktion är positivt. Men ettåriga besked skapar inte någon möjlighet till nyinvesteringar i produktion av hållbara biodrivmedel i Sverige. Likaså gör det att företag tvekar inför att ställa om sina transporter. Det är därmed av stor vikt att Biogasmarknadsutredningens förslag införs och att det skapas långsiktiga och tydliga förutsättningar när det gäller höginblandade förnybara drivmedel snarast.
- Kollektivtrafiken har en viktig nyckelfunktion i samhället och kan dessutom utgöra en strategisk drivkraft i omställningen till fossilfria transporter. Gröna Bilister skulle därmed gärna se ett betydligt större stödpaket till kollektivtrafiken. Stödet bör dock utformas så att en stor bredd av olika samhällsnyttor tas tillvara. Sveriges kollektivtrafik är i dag nästan helt fossilfri vilket är positivt. Detta har dock uppnåtts genom en stor import av HVO100. Genom de offensiva målsättningarna inom reduktionsplikten och utmaningarna när det gäller att säkerställa en hållbar produktion av HVO borde kollektivtrafiken få stöd i att göra andra drivmedelsval framöver då kollektivtrafiken, att jämföra med många andra sektorer, har de bästa möjliga förutsättningarna för att satsa på andra tekniker än diesel. Om kollektivtrafiken istället får stöd i att ställa om till elektrifiering och biogas i större omfattning skulle det få positiva effekter på innovation, luftkvalitet, inhemsk produktion av biodrivmedel och hållbar utveckling inom de gröna näringarna. Det skulle dessutom bidra till en stärkt krisberedskap och ett förbättrat civilt försvar. Den här typen av insatser är också av stor vikt för att möjliggöra en utbyggnad av infrastruktur för förnybara drivmedel i hela Sverige. Ökade satsningar på exempelvis biogas i regiontrafik har varit ett mycket kostnadseffektivt sätt att möjliggöra nya tankställen för biogas i landsbygdskommuner (kommentar: ett publikt biogastankställe som byggs i anslutning till en bussdepå kostar cirka 0,5-1 miljon kronor, att jämföra med den vanliga kostnaden på cirka 5-7 miljoner). På detta sätt kan kollektivtrafiken möjliggöra en infrastrukturutbyggnad för förnybara drivmedel som el, biogas, etanol (ED95) och vätgas på vita fläckar runt om i hela Sverige. Resonemanget ovan presenteras mer utförligt i debattartikeln på länken nedan.
<https://www.aktuellhallbarhet.se/alla-nyheter/debatt/gront-stodpaket-till-kollektivtrafiken-loser-flera-kriser/?fbclid=IwAR3JmRa9a9nvqSMgF2IK2KBf3ckBAvg4Plx5rdkDOyhFQtntBDcXZywOIRo>
- Gröna Bilister önskar även se betydligt större insatser för en mer hållbar mobilitet som främjar andra transportsätt än resor i egen bil. Att bygga hållbart innebär att aktivt minska bilismen som norm och istället skapa plats i samhället för människor och livskvalitet. För att göra detta behöver vi sänka prioriteringen av bil och höja prioriteringen för mer hållbara färdmedel som cykel. Därför anser Gröna Bilister att stadsmiljöavtalen ska uppdateras så att de i likhet med Norges motsvarighet har ett nolltillväxtmål för biltrafiken som motprestation. Våra städer växer och om alla ska köra lika mycket bil som idag kommer vi inte få plats och vi kommer inte må så bra. Därför behöver vi bygga på ett sådant

sätt att vi styr den ökade persontrafiken inom bl.a. cykel, men även kollektivtrafiken är viktig. Det är så vi höjer prioriteringen för hållbar mobilitet, när vi samtidigt minskar (eller bibehåller) den för något som inte är lika hållbart. Med andra ord, det räcker inte med att höja prioriteringen för cykel, vi måste samtidigt minska prioriteringen för bil. Därför behöver stadsmiljöavtalen uppdateras så att de stämmer överens med detta.

- Offentlig sektor och statliga myndigheter måste gå före i omställningen, detta slås bland annat fast i den Nationella Upphandlingsstrategin. Gröna Bilister önskar därmed se betydligt tuffare miljökrav när det gäller statliga myndigheters krav på fordon och drivmedel i transportrelaterade upphandlingar. Den nya statliga miljöbilsdefinitionen räcker inte, utan myndigheternas inköp måste styras upp betydligt mer för att i nästa steg även kunna öka kraven inom den offentliga upphandlingen generellt sett. I dagsläget ligger statliga myndigheter ofta långt efter många kommuner och regioner när det gäller miljökrav på fordon och drivmedel, vilket inte är rimligt. Detta borde kunna styras upp snarast genom exempelvis myndigheternas regleringsbrev.

Vänliga hälsningar

*Marie Pellas
ordförande Gröna Bilister*